

Karta (sylabus) modułu/przedmiotu

Pedagogika.
studia pierwszego stopnia

Przedmiot:	Teoria kształcenia małego dziecka The theory of a young child education	
Rok: II	Semestr: IV	
Rodzaje zajęć i liczba godzin:	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Wykład	30	
Ćwiczenia		
Liczba punktów ECTS:	2	

Cel przedmiotu

C1	Wykazanie problemowego charakteru rzeczywistości dydaktycznej w edukacji dziecka w młodszym wieku szkolnym. Dostarczenie studentom podstawowej wiedzy z zakresu teorii kształcenia małego dziecka, dotyczącej uczestników – podmiotów procesu edukacyjnego, stworzenie warunków do samodzielnego dochodzenia do problemów dydaktycznych, ich analizowania.
C2	Wyposażenie studentów w podstawy usystematyzowanej wiedzy dotyczącej sposobu racjonalnego organizowania pracy dydaktyczno – wychowawczej w klasach I-III. Nabywanie umiejętności rozumienia i interpretowania zjawisk oraz procesów pedagogicznych.
C3	Zapoznanie studentów z zagadnieniami dotyczącymi celów, treści, metod, form, zasad kształcenia, przebiegu procesu dydaktycznego w edukacji wczesnoszkolnej. Zdobywanie wiedzy z zakresu konstruowania rozwiązań dydaktycznych, analizowania stylów nauczania, tworzenia sytuacji dydaktycznych

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji

1	Opanowanie podstawowej wiedzy z zakresu pedagogiki ogólnej, psychologii, historii wychowania, teorii wychowania.
2	Umiejętność korzystania z nowoczesnej polskiej i zagranicznej literatury oraz ze źródeł multimedialnych

Efekty kształcenia

	W zakresie wiedzy:
EKW1	Ma podstawową wiedzę z zakresu teorii kształcenia małego dziecka, celów, zasad, metod, form pracy dydaktyczno – wychowawczej nauczyciela z dziećmi w klasach I-III oraz innowacyjnych środków dydaktycznych, samodzielnie zdobywa wiedzę i podejmuje edukacyjne wyzwania.
EKW2	Zna koncepcje pedagogiczne akcentujące podmiotową aktywność dzieci w sytuacjach problemowych; zna zasady konstruowania własnych programów nauczania, podejmuje dialog i komunikuje się w klasie szkolnej, rozumie znaczenie właściwych relacji interpersonalnych.
EKW3	Posiada uporządkowaną wiedzę na temat uczestników działalności edukacyjnej (ucznia, jego rodziców, nauczyciela).
	W zakresie umiejętności:
EKU1	Racjonalnie diagnozuje oraz ocenia złożone sytuacje edukacyjne, dobiera metody i środki pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań edukacyjnych.
EKU2	Potrafi ocenić przydatność metod i form pracy z dzieckiem i dostrzegać zastosowanie dobrych praktyk w pracy dydaktyczno – wychowawczej z dziećmi;
EKU3	Analizuje podstawę programową, programy, podręczniki, projektuje pracę dydaktyczno – wychowawczą w edukacji wczesnoszkolnej, organizuje różne formy aktywności dziecięcej;

	W zakresie kompetencji społecznych:
EKK1	Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i zdobytych umiejętności
EKK2	Jest gotowy do komunikowania, podejmowania zadań zawodowych i osobistych, wykazuje aktywność, odznacza się rozważą, dojrzałością, zaangażowaniem w planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych

Forma zajęć – ćwiczenia		
	Treści programowe	Liczba godzin
W1	Edukacja wczesnoszkolna w dobie przemian oświatowych XXI wieku.	3
W2	Cele kształcenia i wychowania. Taksonomia celów. Operacjonalizacja celów. Cele edukacji wczesnoszkolnej.	2
W3	Programy edukacji wczesnoszkolnej	2
W4	Sposoby konstruowania autorskich programów nauczania	3
W5	System pedagogiczny Marii Montessori, Celestyna Freineta, Rudolfa Steinera	5
W6	Zasady edukacyjne – analiza wybranych	4
W7	Metody aktywizujące, oglądowe i słowne	6
W8	Formy pracy- indywidualna, grupowa, zbiorowa	3
W9	Środki dydaktyczne –wzrokowe, słuchowe, wzrokowo-słuchowe	2
	Suma godzin:	30

Metody i środki dydaktyczne	
M1	Wykład informacyjny
M2	Wykład problemowy
M3	Dyskusja, panele dyskusyjne w zespołach
M4	Pokaz z objaśnieniami
M5	Metody aktywizujące (burza mózgów, klasyczna metoda problemowa)
SD1	Laptop
SD2	Rzutnik
SD3	Prezentacje

Sposoby oceniania	
Ocenianie kształtujące	
F1	Analiza programów, scenariuszy zajęć zintegrowanych
F2	Dyskusja, panele dyskusyjne w zespołach
F3	Analiza krytyczna
F4	Strategie nauczania- uczenia się w podejmowaniu dyskusji problemowych w zakresie dydaktycznych aspektów realizowania koncepcji kształcenia zintegrowanego
F5	Znajomość koncepcji pedagogicznych i podejmowanie dyskursu pedagogicznego.
Ocenianie podsumowujące	
P1	Frekwencja na wykładach
P2	Aktywność na wykładach
P3	Kwerenda literatury
P4	Ocena z egzaminu pisemnego

Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30

Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	2
Przygotowanie się do ćwiczeń łączna liczba godzin w semestrze	10
Praca własna studenta	18
Suma	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu/modułu	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca

1.	Realizacja celów kształcenia poprzez zasady dydaktyczne, red. L. Kacprzak [w:] Licentiat., T. 9, Politologia 3, Piła 2006.
2.	Program i cele kształcenia, D. F. Walker, J. F. Soltis ; tł. K. Kruszewski. - Warszawa 2000.
3.	Podstawy teorii doboru treści kształcenia, red. A. Siemak-Tylikowska, Warszawa 1985.
4.	Ciągłość i zmiana w edukacji szkolnej - społeczne i wychowawcze obszary napięć pod red. J. Surzykiewicza, M. Kuleszy, Łódź 2010.
5.	Waldorfski program nauczania, red. M. Rawson, T. Richter, Kraków 2011.
6.	Kupisiewicz Cz., Dydaktyka. - Wyd. 13. zm., Kraków 2012.
7.	Motywowanie uczniów do nauki, red. J. Brophy, Warszawa 2012.
8.	Mały geniusz: zadania dla dzieci na bystrość i inteligencję ; język, matematyka, przyroda, społeczeństwo, przekład z języka hiszpańskiego M. Ślizowska ; rysunki i grafiki S. Alins, Zielona Góra 2011.
9.	Uczymy się bawiąc : klasa pierwsza : propozycje bloków tematycznych, zabaw i metod aktywizujących w klasach I-III, L. Bzowska, R. Kownacka. Wyd. 2 popr. Lublin 2004.
10.	Efektywne i atrakcyjne metody pracy z dziećmi, red. M. Jąder. Wyd. 3. Kraków 2013.
11.	Zrozumieć Montessori czyli Maria Montessori o wychowaniu dziecka, red. M. Miksza. Wyd. 4, Kraków 2010.
12.	M. Maciuk, S. Maciuk., Zastosowanie środków i narzędzi ITC w pracy pedagogicznej nauczyciela wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej z wykorzystaniem produktów firmy SMART, Chełm 2013.
13.	Pedagogika alternatywna : postulaty, projekty i kontynuacje. T. 1. Teoretyczne konteksty alternatyw edukacyjnych i wychowawczych pod red. B. Śliwerskiego, Kraków 2007.

Literatura uzupełniająca

14.	Adamek I., Podstawy edukacji wczesnoszkolnej, Kraków 1997.
15.	Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B., Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie: przewodnik po metodach aktywizujących, Kielce 2000.
16.	Budajczak M., Edukacja domowa, Gdańsk 2004.
17.	Bytniewska E., Katalog innowacji pedagogicznych, Łódź 2006.
18.	Dylematy wczesnej edukacji dziecka pod red. D. Klus – Stańskiej i M. Suświłło, Olsztyn 1998.
19.	Edukacja zintegrowana w reformowanej szkole pod red. H. Moroza, Kraków 2001.
20.	Karbowniczek J. Zmiany w edukacji wczesnoszkolnej po wprowadzeniu reformy oświaty, Częstochowa 2008.
21.	Karbowniczek J., Trudności w nauce a programy edukacji wczesnoszkolnej, Kielce 2004.
22.	Karbowniczek J., Kwaśniewska M., Surma B., Podstawy pedagogiki przedszkolnej z metodyką, Kraków 2011.

23.	Mały leksykon pedagoga wczesnoszkolnego pod red. J. Karbowniczek, Warszawa 2014.
24.	Rau K., Ziętkiewicz E., Jak aktywizować uczniów, Poznań 2000.
25.	Szempruch J. Nauczyciel w zmieniającej się szkole, Rzeszów 2000.
26.	Schulz R., Studia z innowatyki, Toruń 1996.
27.	Więckowski R., Pedagogika wczesnoszkolna, Warszawa 1995.

Macierz efektów kształcenia

Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu kształcenia do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów specjalnościowych	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów nauczycielskich	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody i środki dydaktyczne	Sposoby oceniania
EKW1	K_W03	++	SW_W03	++	-	-	C1 C2 C3	W1 W2 W3 W6 W7 W8 W9	M1 M2 M3 M4 SD1 SD2 SD3	F2 F3 F4 P1 P2 P3 P4
EKW2	K_W03	++	SW_W04	+++	N_W03	++	C1 C2 C3	W1 W4 W5	M1 M2 M3 SD1 SD2 SD3	F1 F2 F4 F5 P1 P2 P3 P4
EKW3	K_W15	++	SW_W09	++	N_W08	++	C1 C2 C3	W1- W9	M1 M2 M3 M4 SD1 SD2 SD3	F2 F3 P1 P2P3P4
EKU1	K_U03	++	SW_U02	++	N_U02	++	C1C2	W2 W3 W4 W5 W6 W7 W8	M1 M2 M3 M4 M5 SD1 SD2 SD3	F1 F2 F3 F4 P1 P2 P3 P4
EKU2	K_U09	+++	SW_U03	+++	N_U07	+++	C1 C2 C3	W1-W9	M1 M2 M3 M4 M5 SD1 SD2 SD3	F1 F2 F3F4 P1 P2 P3 P4
EKU3	K_U14	+++	SW_U13	+++	N_U14	+++	C1 C2 C3	W1-W9	M1 M2 M3 M4 M5 SD1 SD2 SD3	F1 F2 F3F4 F5 P1 P2 P3 P4
EKK1	K_K01	++	SW_K01	++	N_K01	++	C1 C2 C3	W1-W9	M1 M2 M3 M4 M5 DS1 SD2 SD3	F1 F2 F3 F4 F5 P1 P2 P3 P4
EKK2	K_K07	++	SW_K04	++	N_K07	++	C1 C2 C3	W1-W9	M1 M2 M3 M4 M5 SD1 SD2 SD3	F1F2 F3 F4 F5 P1 P2 P3 P4

Formy oceny – szczegóły	
Na ocenę 2 (ndst)	Nie wykazuje podstawowej wiedzy z zakresu teorii kształcenia małego dziecka, celów, zasad, metod, form pracy dydaktyczno – wychowawczej nauczyciela z dziećmi w klasach I-III oraz innowacyjnych środków dydaktycznych, nie potrafi samodzielnie zdobywać wiedzy i podejmować edukacyjnych wyzwań. Nie zna koncepcji pedagogicznych akcentujących podmiotową aktywność dzieci w sytuacjach problemowych; nie zna zasad konstruowania własnych programów nauczania, nie podejmuje dialogu i nie komunikuje się w klasie szkolnej, nie rozumie znaczenia właściwych relacji interpersonalnych. Nie posiada uporządkowanej wiedzy na temat uczestników działalności edukacyjnej (ucznia, jego rodziców, nauczyciela). Nie potrafi racjonalnie diagnozować oraz oceniać złożonych sytuacji edukacyjnych, dobierać metod i środków pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań edukacyjnych. Nie potrafi ocenić przydatności metod i form pracy z dzieckiem oraz dostrzegać zastosowania dobrych praktyk w pracy dydaktyczno – wychowawczej z dziećmi. Nie potrafi analizować podstawy programowej, programów, podręczników, nie zna zasad projektowania pracy dydaktyczno – wychowawczej w edukacji wczesnoszkolnej, nie potrafi organizować różnych form aktywności dziecięcej. Nie ma pogłębionej świadomości poziomu swojej wiedzy i zdobytych umiejętności. Nie wykazuje gotowości do podejmowania zadań zawodowych i osobistych, nie wykazuje aktywności, nie odznacza się rozważą, dojrzałością, zaangażowaniem w planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych.
Na ocenę 3 (dst)	W minimalnym stopniu wykazuje podstawową wiedzę z zakresu teorii kształcenia małego dziecka, celów, zasad, metod, form pracy dydaktyczno – wychowawczej nauczyciela z dziećmi w klasach I-III oraz innowacyjnych środków dydaktycznych, potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i podejmować edukacyjne wyzwania. Wymienia koncepcje pedagogiczne, akcentujące podmiotową aktywność dzieci w sytuacjach problemowych; próbuje konstruować własne programy nauczania oraz podejmować dialog i komunikować się w klasie szkolnej, rozumie znaczenie właściwych relacji interpersonalnych. Posiada niezbyt uporządkowaną wiedzę na temat uczestników działalności edukacyjnej (ucznia, jego rodziców, nauczyciela). Próbuje diagnozować oraz oceniać złożone sytuacje edukacyjne, dobiera metody i środki pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań edukacyjnych. Ocenia z trudem przydatność metod i form pracy z dzieckiem oraz dostrzega zastosowanie dobrych praktyk w pracy dydaktyczno – wychowawczej z dziećmi. Próbuje analizować podstawę programową, programy, podręczniki, prezentuje minimalny poziom projektowania pracy dydaktyczno – wychowawczej w edukacji wczesnoszkolnej, próbuje organizować różne formy aktywności dziecięcej. Wykazuje niezbyt pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i zdobytych umiejętności. Wykazuje małą gotowość oraz aktywność do podejmowania zadań zawodowych i osobistych, odznacza się rozważą, niewielką dojrzałością i niewielkim zaangażowaniem w planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych.
Na ocenę 3+ (dst+)	Wykazuje podstawową wiedzę z zakresu teorii kształcenia małego dziecka, celów, zasad, metod, form pracy dydaktyczno – wychowawczej nauczyciela z dziećmi w klasach I-III oraz innowacyjnych środków dydaktycznych, potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i podejmować edukacyjne wyzwania. Wymienia koncepcje pedagogiczne, akcentujące podmiotową aktywność dzieci w sytuacjach problemowych, konstruuje własne programy nauczania oraz podejmuje dialog i komunikuje się w klasie szkolnej, rozumie znaczenie właściwych relacji interpersonalnych. Posiada uporządkowaną wiedzę na temat uczestników działalności edukacyjnej (ucznia, jego rodziców, nauczyciela). Diagnozuje oraz ocenia złożone sytuacje edukacyjne, dobiera metody i środki pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań edukacyjnych. Ocenia przydatność metod i form pracy z dzieckiem oraz dostrzega zastosowanie dobrych praktyk w pracy dydaktyczno – wychowawczej z dziećmi. Analizuje podstawę programową, programy, podręczniki, prezentuje średni poziom projektowania pracy dydaktyczno – wychowawczej w edukacji wczesnoszkolnej, organizuje różne formy aktywności dziecięcej. Wykazuje pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i zdobytych umiejętności. Wykazuje się gotowością oraz aktywnością do podejmowania zadań zawodowych i osobistych, odznacza się rozważą, dojrzałością i niewielkim zaangażowaniem w planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych.
Na ocenę 4 (db)	Wykazuje podstawową wiedzę z zakresu teorii kształcenia małego dziecka, celów, zasad, metod, form pracy dydaktyczno – wychowawczej nauczyciela z dziećmi w klasach I-III oraz innowacyjnych środków dydaktycznych, potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i podejmować edukacyjne wyzwania. Wymienia znane koncepcje pedagogiczne, akcentujące podmiotową aktywność dzieci w sytuacjach problemowych, konstruuje własne programy nauczania oraz podejmuje dialog i komunikuje się w klasie szkolnej, rozumie znaczenie właściwych relacji interpersonalnych. Posiada uporządkowaną i usystematyzowaną wiedzę na temat uczestników działalności edukacyjnej (ucznia, jego rodziców, nauczyciela). Diagnozuje oraz ocenia złożone sytuacje edukacyjne, dobiera metody i środki pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań edukacyjnych. Ocenia przydatność metod i form pracy z dzieckiem oraz dostrzega zastosowanie dobrych praktyk w pracy dydaktyczno – wychowawczej z dziećmi. Analizuje podstawę programową, programy, podręczniki, prezentuje dobry poziom projektowania pracy dydaktyczno – wychowawczej w edukacji wczesnoszkolnej, organizuje różne formy aktywności dziecięcej. Wykazuje pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i zdobytych umiejętności. Wykazuje się gotowością oraz aktywnością do podejmowania zadań zawodowych i osobistych, odznacza się rozważą, dojrzałością i zaangażowaniem w planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych.
Na ocenę 4+ (db+)	Wykazuje szerszą niż podstawową wiedzę z zakresu teorii kształcenia małego dziecka, celów, zasad, metod, form pracy dydaktyczno – wychowawczej nauczyciela z dziećmi w klasach I-III oraz innowacyjnych środków dydaktycznych, potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i podejmować edukacyjne wyzwania. Wymienia znane i innowacyjne koncepcje pedagogiczne, akcentujące podmiotową aktywność dzieci w sytuacjach problemowych, konstruuje własne programy nauczania oraz podejmuje dialog i komunikuje się w klasie szkolnej, rozumie znaczenie właściwych relacji interpersonalnych. Posiada uporządkowaną, usystematyzowaną i szerszą wiedzę na temat uczestników działalności edukacyjnej (ucznia, jego rodziców, nauczyciela). Umiejętnie diagnozuje oraz ocenia złożone sytuacje edukacyjne, dobiera metody i środki pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań edukacyjnych. Ocenia przydatność metod i form pracy z dzieckiem oraz dostrzega zastosowanie dobrych praktyk w pracy dydaktyczno – wychowawczej z dziećmi. Analizuje podstawę programową, programy, podręczniki, prezentuje wysoki poziom projektowania pracy dydaktyczno – wychowawczej w edukacji wczesnoszkolnej, organizuje różne formy aktywności dziecięcej. Wykazuje pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i zdobytych umiejętności. Wykazuje się gotowością oraz aktywnością do podejmowania zadań zawodowych i osobistych, odznacza się rozważą, dojrzałością i dużym zaangażowaniem w planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych.
Na ocenę 5 (bdb)	Wykazuje poszerzoną i wzbogaconą o nowe trendy wiedzę z zakresu teorii kształcenia małego dziecka, celów, zasad, metod, form pracy dydaktyczno – wychowawczej nauczyciela z dziećmi w klasach I-III oraz innowacyjnych środków dydaktycznych, potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i trafnie podejmować edukacyjne wyzwania. Zna innowacyjne koncepcje pedagogiczne, akcentujące podmiotową aktywność dzieci w sytuacjach problemowych, umiejętnie konstruuje własne programy nauczania oraz podejmuje dialog i komunikuje się w klasie szkolnej, rozumie znaczenie właściwych relacji interpersonalnych. Posiada uporządkowaną, usystematyzowaną i bardzo szeroką wiedzę na temat uczestników działalności edukacyjnej (ucznia, jego rodziców, nauczyciela). Kompetentnie diagnozuje oraz ocenia złożone sytuacje edukacyjne, dobiera trafnie metody i środki pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań edukacyjnych. Ocenia jasno i przejrzyście przydatność metod i form pracy z dzieckiem oraz dostrzega zastosowanie dobrych praktyk w pracy dydaktyczno – wychowawczej z dziećmi. Umiejętnie analizuje podstawę programową, programy, podręczniki, prezentuje bardzo wysoki poziom projektowania pracy

	dydaktyczno – wychowawczej w edukacji wczesnoszkolnej, organizuje różne formy aktywności dziecięcej. Wykazuje pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i zdobytych umiejętności. Wykazuje się gotowością oraz aktywnością do podejmowania zadań zawodowych i osobistych, odznacza się rozważą, dojrzałością i bardzo dużym zaangażowaniem w planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych.
--	--

Autor programu:	dr hab. Jolanta Karbowiczek
Adres e-mail:	jkarbow@poczta.onet.pl
Jednostka organizacyjna:	Instytut Matematyki i Informatyki, Katedra Pedagogiki